

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce
ILUSTROVANÁ POP UP KNIHA
BcA. Eva Majerová

Plzeň 2017

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra designu

Studijní program Design

Studijní obor Ilustrace a grafický design

Specializace Ilustrace

Diplomová práce

ILUSTROVANÁ POP UP KNIHA

BcA. Eva Majerová

Vedoucí práce: doc. M. A. Barbara Šalamounová

Katedra designu

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Západočeská univerzita v Plzni

Plzeň 2017

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval(a) samostatně a použil(a) jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, červenec 2017

.....

podpis autora

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala paní doc. M. A. Barbaře Šalamounové za vedení při realizaci mé diplomové práce a za čas, který mé práci věnovala. Dále děkuji doc. MgA. Kristýně Fišerové za poskytnuté rady v oblasti typografie.

OBSAH

1) MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE	7
2) TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE	9
3) PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY	12
4) POPIS DÍLA, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA, PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR	17
5) SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	21
5.a) Knižní a periodická literatura	21
5.b) Internetové zdroje	22
6) RESUMÉ	23
7) SEZNAM PŘÍLOH	25

1) MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Od začátku svého studia se věnuji knihám. Kniha je pro mě výtvarné dílo a kdykoli vezmu nějakou do ruky, snažím se ji tak vnímat. Je to předmět s bohatou historií a svou vlastní identitou. Má neuvěřitelnou moc, protože nám pomáhá utvářet naše postoje a názory, učí nás poznávat svět.

Díky studiu jsem si také začala uvědomovat, že kniha je v podstatě systematicky propracovaná struktura, staví se od základů jako nějaká budova a musí být promyšlená od začátku až do konce, aby se nám nakonec nezhroutila.

V magisterském studiu jsem se začala blíže seznamovat s ilustrací. Když jsem studovala Knižní vazbu, můj bakalářský obor, ke knize jsem přistupovala vždy spíše jako k objektu. Objevila jsem kouzlo techniky vyřezávání z papíru, kterou jsem dále rozvíjela. Mou první knihou, kde jsem použila čistě ilustrace v technice akvarelu, byla Tajemství zahrady, kterou jsem vytvořila jako svoji klauzurní práci ve třetím ročníku bakalářského studia. Jednalo se o tzv. Pop-up knihu, tedy knihu s prostorovými ilustracemi. Prostorová kniha mě vlastně zajímala od začátku mého studia na této škole, ale myslím, že právě tato kniha ve mně vzbudila skutečný zájem o tuto formu knih. Velkou zkušenost pro mě znamenala spolupráce s firmou Reus¹. Vytvářela jsem pro ně ilustrovanou pop up knihu na motivy příběhu od Hanse Christiana Andersena Sněhová královna. Měla jsem díky tomu možnost poznat, co vše obnáší příprava takovéto knihy.

V magisterském studiu jsem se tomuto typu knih příliš nevěnovala. Pracovali jsme na různých projektech (od plánování výstav až

---

¹ REUS, s. r. o. – dodavatel komplexních zasilatelských a vázacích služeb v Evropě

k tvorbě komiksů pro společné výstavy či jako součást výukových materiálů pro nakladatelství Fraus), ale knihy jsme měli možnost vytvářet v rámci klauzurních prací, a protože jsme si mohli volit vlastní náměty, pokračovala jsem v tvorbě prostorově pojatých knih řešených formou vyřezávání z papíru. Tak vznikly moje autorské knihy Květomluva (herbář a příběhy o květinách), Obrázky domova (kniha vytvořená výběrem kapitol z knihy Krajiny domova od Václava Cílka) a Rýmovánky (malá knížka hádanek o zvířátkách).

Měla jsem možnost dělat i čistě ilustrované knihy, kde jsem nejčastěji volila techniku akvarelu. Byly to knihy zejména pro děti. V této technice jsem zpracovala krátkou veršovanou říkanku od Františka Hrubína Kuřátko a obilí. Byla to moje oblíbená dětská knížka a já jsem opravdu moc ráda, že jsem měla možnost si ji výtvarně zpracovat podle sebe. Byla to také možnost vrátit se zase na chvíli do dětství a pro mě i první větší kontakt s ilustrací pro děti.

Kromě tvorby knih jsem ale byla také vděčná za možnost nahlédnout do světa tvorby komiksů. Nemyslela jsem si, že by mě to mohlo bavit, přišlo mi to příliš složité. Ale opravdu se mi líbilo vyprávět příběhy formou okýnek. Byla to pro mě nová zkušenost, protože člověk musí přemýšlet, co chce vlastně říct a hlavně jak to říct formou obrázků. Občas mi docela dlouho trvalo, než jsem se dostala na správnou cestu. Výsledkem byly ale moje první komiksové příběhy například o Jaroslavu Seifertovi nebo kapitola z dějin průmyslové revoluce. Myslím, že jsem získala cenné zkušenosti, které budu mít snad příležitost ještě někdy využít.

2) TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE

Mé rozhodnutí zvolit si za téma diplomové práce prostorovou knihu ovlivnila má dřívější zkušenost s tvorbou této formy knihy. Prostorová kniha mi umožnila posunout ilustraci do jiného rozměru, z dvourozměrného formátu do trojrozměrného. Vyniká tím také další hodnota knihy a tím je moment interakce. Velice mě vždy bavila možnost propojení ilustrace s prostorem a pohybem, ale také možnost stát se na chvíli architektem a postavit si z papíru vizi svého vlastního světa.

INSPIRAČNÍ ZDROJE

„Nejlepší 3D kniha je taková, na které to předem nepoznáte. Její úspěch závisí na vynalézavosti, s jakou je schopna ukrýt své „neknižní“ vlastnosti.“

Ačkoli se technické postupy z trojrozměrných, takzvaných „pop-up“ knih těší největší oblibě v dětské literatuře, spektrum jejich uplatnění je mnohem širší. Skládačky nemusí sloužit jen k dokreslení pohádkových příběhů, mohou i vzdělávat, potěšit při narozeninách, opticky klamat anebo taky pěkně vyděsit.²

Když se řekne Pop-up kniha nebo také 3D kniha musím zmínit jméno Vojtěch Kubašta³, který dal tomuto oboru jméno. Svět knihy neustále vylepšoval novými nápady a vybudoval tak svému jménu i prostorovým knihám renomé po celém světě. Právem je právě on považován za průkopníka pop-up knih po celém světě. Jeho knihy se staly díky spolupráci s podnikem Artia⁴ exportním zbožím a byly

---

² <https://www.materialtimes.com/vsimame-si/pop-up-papirova-dobrodruzstvi-ve-tretim-rozmeru.html>

³ Vojtěch Kubašta (1914 – 1992) – český výtvarník, grafik, malíř a papírový inženýr

⁴ Artia (1953 – 1990) – podnik pro zahraniční obchod a cizojazyčné nakladatelství zaměřené na populárně – naučnou literaturu, knihy o umění a literaturu pro děti a mládež

vydávány ve 37 jazykových mutacích. Mezi nejznámější patří knihy Cvrček a mravenci, Jeníček a Mařenka nebo Zlatovláska.

Ovšem u nás nebyly bohužel téměř k dostání. Publikovalo se jen několik titulů a i proto je Vojtěch Kubašta známý spíše jen jako autor vánočních prostorových betlémů.

Nemůžu zde také nezmínit prostorové vydání knihy Malého prince od Antoina de Saint-Exupéryho, která je dílem francouzského studia Gerarda Lo Monaco a papírovaného inženýra Bernarda Duisita. Nemůžu popřít, že právě tato publikace se pro mě stala cenným zdrojem inspirace. Prostorové prvky v této knize jsou skvěle vymyšlené a podtrhují příběh svou hravostí.

Toto dílo ve mně vzbudilo nadšení a chtěla jsem zjistit o podobných knihách více informací.

Velmi se mi líbila interaktivní japonská kniha Motion Silhouette, jejímiž autory jsou Megumi Kajiwara a Tathuhiko Nijima. Uvnitř každé dvojstrany jsou siluety, které po nasvícení dotvářejí příběh svými stíny⁵.

Za velmi zajímavou a originální považuji také 3D knihu francouzské grafičky a ilustrátorky Marion Bataille. Abeceda v její knize ABC3D je zábavná a nepředvídatelná⁶.

V zahraničí je tento druh knih skutečně populární a trh s nimi velmi rozšířený. Dokládá to i fakt, že formou prostorové knihy byly vydané snad všechny klasické příběhy a pohádky, od Alenky v říši divů, Karkulky, Perníkové chaloupky až třeba po Malou mořskou vílu či Letopisy Narnie. V této formě ale vycházejí i knihy naučné, třeba o dinosaurech, o lidském těle atd.

Všechny tyto knihy byly pro mě velmi inspirativní hlavně po stránce

---

⁵ <https://www.materialtimes.com/vsimame-si/pop-up-papirova-dobrodruzstvi-ve-tretim-rozmeru.html>

⁶ <https://www.materialtimes.com/vsimame-si/pop-up-papirova-dobrodruzstvi-ve-tretim-rozmeru.html>

technické. Je neuvěřitelné, kam až lze zajít a co všechno je možné z papíru postavit. Naproti tomu výtvarné pojetí některých knih bych raději nekomentovala. Bohužel velmi snadno se zde dá sklouznout ke kýči. V dětských očích jsou ale tyto knihy přesto dokonalé, protože se na jejich stránkách mohou učit a zároveň si také hrát.

Cílem mé práce bylo vytvořit ilustrovanou prostorovou knihu pro děti, která bude syntézou textu, obrazu a prostorově řešených ilustrací. Na jednotlivých dvoustranách jsem chtěla čtenáře provést příběhem, překvapit ho a také trochu pobavit. I proto jsem se rozhodla netrvat pouze na jednom principu prostorových ilustrací jako třeba otáčení dvoustran vycházejících z pravého úhlu či panoramaticky pojaté ilustrace. Rozhodla jsem se využít širokých možností této formy knih a připravit jednotlivé ilustrace tak, aby podpořily příběh a zároveň upoutaly pozornost čtenáře. Chtěla jsem vytvořit knihu, kde bude každá další stránka překvapením. I proto jsem se snažila, aby se po sobě jdoucí dvoustrany od sebe lišily v pojetí prostorových prvků. Nechtěla jsem čtenáře nudit, ale hravě ho provést příběhem až k poslední stránce. Každé dvoustraně jsem takto chtěla vdechnout osobitost, aby byla zajímavá nejen jako součást příběhu, ale i sama o sobě.

3) PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY

Na začátku jsem se samozřejmě pustila do průzkumu. Chtěla jsem se blíže seznámit s termínem pop-up, nasbírat co nejvíce informací a zkušeností o tvorbě pohyblivých a prostorových řešení. I když jsem se prostorovými knihami zabývala již dříve, věděla jsem, že tento druh knih má ještě spoustu principů, které jsem zatím nevyzkoušela nebo o nich ani nevěděla. Hledala jsem na internetu, jestli neexistuje nějaký manuál pro tvorbu pop-up, který by byl k sehnání i u nás. A nakonec jsem měla štěstí. Narazila jsem na knihu od Duncana Birminghama⁷, kde jsou vysvětlené principy pop-up pomocí jednoduchých schematických kreseb. Zde se ve 120 lekcích můžete naučit tvořit mechanismy od základních principů až po ty opravdu složité. Kniha se pro mě stala jakousi biblí a já jsem si na jednotlivých maketkách postupně zkoušela a ověřovala pravidla a jednoduché postupy. Zároveň jsem si i vybírala přístupy, které bych chtěla ve své knize použít, nebo je upravit tak, aby vyhovovaly mým vlastním řešením. Bavilo mě stavět podle návodů, protože mi to pomáhalo přicházet i na vlastní řešení. Někdy se mi dokonce stávalo, že mi toto experimentování pomohlo v tvorbě některých částí příběhu.

Také jsem si těmito pokusy ověřovala možnosti a chování materiálu.

Základem ale bylo najít příběh. Nesměl být příliš dlouhý ani složitý. Hledala jsem příběh jasně srozumitelný, s jednoduchou zápletkou. Inspiraci jsem nacházela hlavně v dětských knížkách, ale i při sledování večerníčků nebo v krátkých animovaných příbězích. Také jsem zašla do Knihovny města Plzně, do oddělení dětské literatury.

---

⁷ Birmingham, Duncan. Pop-up! A Manual of paper mechanismus. Tarquin, 1997. 96 pages. ISBN 978-1899618-09-5

Chtěla jsem se dozvědět, jaké příběhy jsou dnes vydávány a udělat si představu o možnostech, kterým směrem se vydat.

Knihu jsem chtěla vytvořit pro věkovou skupinu dětí asi od pěti let. Nakonec jsem ústřední postavou příběhu udělala malou myšku, která během své dobrodružné cesty projde několika poznáními a zajímavými setkáními. Vycházela jsem z krátké pohádky „Jak šla myška do nebe“⁸, příběh jsem si zjednodušila a celkově ho upravila, aby více vyhovoval mé představě, ale i možnostem pop-up knihy.

VOLBA FORMÁTU

Na začátku tvorby jsem si musela zvolit nejprve formát knihy, který je základem. U prostorových knih velmi záleží na tom, aby ze stránky nic neutíkalo. Musí se pracovat velmi přesně a občas záleží na každém milimetru.

Po zkouškách s různými formáty jsem jako nejvhodnější vybrala rozměr 260x210mm. Také bylo důležité ujasnit si, jak chci jednotlivé dvoustrany koncipovat. Tato otázka pro mě nebyla vůbec snadná. Měla jsem spoustu nápadů, jak bych mohla postupovat, ale žádnou konkrétní představu. K té mi pomohlo až vytvoření storyboardu, kde jsem si rozvrhla příběh do jednotlivých stránek, ujasnila jsem si, co mohu vynechat a co naopak musím zachovat.

Také jsem si rozvrhla, které dvoustrany budou obsahovat text. Rozhodla jsem se, že pár dvoustran nechám jen čisté bez textu, abych mohla vytvořit prostornější ilustraci s více prvky a nemusela

---

⁸ ŠŤOVÍČEK, Vratislav. Každý večer s pohádkou. Praha: Aventinum, 1993. 240 s. ISBN 80-7151-132-3. Kniha obsahuje umělé pohádky i ty, které byly napsány na národní a lidové motivy různých národů a etnik. Jsou seřazeny podle dnů v kalendáři tak, aby mohly být čteny každý večer před spaním.

řešit nedostatek místa. Viděla jsem, jak jednotlivě stránky fungují za sebou a kniha tak začala dostávat jasnější obrysy.

PŘÍPRAVA MAKET

Při realizaci maket pro jednotlivé dvoustrany jsem postupovala následovně. Po vytvoření skici jsem se snažila vymyslet jak nápad co nejlépe zpracovat jako prostorovou ilustraci. Věděla jsem, co má dvoustránka obsahovat, a formou hrubých maket jsem si postupně ujasňovala, jestli můj nápad bude fungovat. Často bylo potřeba zhotovit i více maket (někdy se mi opravdu nedařilo, ale s každou další maketou jsem se postupně posouvala až ke konečné verzi), než dvoustránka fungovala podle mých představ, občas pomohla i náhoda.

Když jsem měla tuto hrubou maketu vytvořenou, bylo potřeba zhotovit přesnější maketu s konkrétními rozměry, umístěním na plochu strany a z pevnějšího materiálu. Právě zde se začaly ukazovat problematické detaily a stinné stránky, které bylo potřeba doladit. Jednalo se sice o zdlouhavý proces, ale nezbytný. Když všechno fungovalo, mohla jsem začít pracovat na ilustracích jednotlivých dvoustran.

TVORBA ILUSTRACÍ A BAREVNOST

Při tvorbě jsem došla k rozhodnutí nekoncepovat ilustraci na celou stránku, ale nechat zde vyznít bílé plochy. Bylo totiž nutné ponechat prostor pro umístění textu. Také proto se mi zdálo tohle řešení jako velmi dobrý nápad.

Ilustrace jsem tvořila podle jednotlivých dílů makety, které jsem si pomocí průhledného papíru překopírovala na akvarelový papír. A pak jsem začala vybarvovat. Občas bylo velmi obtížné sladit barevnými

tóny jednotlivé díly, které se nakonec měly kompletovat dohromady. Často to chtělo opravdu velkou dávku představivosti. I z toho důvodu jsem nakonec některé části přepracovala. Prostě jsem cítila, že to stále není ono.

Protože jsem si vybrala ilustrovanou knihu pro děti, volila jsem podle toho i barevnost. Používala jsem barvy veselé, s množstvím odstínů zelené, protože příběh se odehrává v přírodě. Snažila jsem se jednotlivé dvoustrany barevně odlišit, aby každá stránka byla pojata trochu jinak než stránka předcházející, zkrátka aby čtenář nezapadl do stereotypu.

ZPRACOVÁNÍ DIGITÁLNÍCH TISKŮ

Hotové ilustrace bylo nutné naskenovat a připravit k tisku. Vytisknuté ilustrace jsem musela dále zpracovat. Pop-up kniha se skládá z jednotlivých dílů, které jsem si nechala tisknout hromadně na jednotlivé archy papíru. Bylo tedy nutné všechny tyto části postupně vyřezat, doladit jejich nepřesnosti a nerovnosti. Vše jsem už měla díky přípravným maketám vyměřené a stávalo se opravdu jen minimálně, že by něco výrazně nesesedělo.

VOLBA PÍSMO

V knize jsem se rozhodla použít digitálně sázené písmo, protože pro děti je vhodnější a více přehledné. Zároveň jsem si ani nedovedla představit, který druh písma – kdybych ho psala ručně – by se k těmto ilustracím hodil. V mých představách mi prostě ručně psané písmo s knihou neladilo. Nakonec jsem ruční písmo použila jen v titulu knihy a na obálce, protože tam mi zase přišlo mnohem osobnější. Čtenáře snadněji osloví a zaujme jeho pozornost. Z digitálně sázených písem jsem zvolila bezserifové písmo Calibri.

Velice jsem váhala, zda nezvolit raději nějaké serifové písmo, které je u dětských knih velmi oblíbené. Vždy jsem ale dávala přednost spíše druhům bezserifových písem a myslím, že ani tentokrát to nebylo špatné rozhodnutí. Bylo důležité, aby písmo nekonkurovalo ilustracím, ale příjemně je doplňovalo. Z velikosti písma jsem nakonec vybrala velikost 15b. Bylo nejlépe čitelné a do knihy pro děti velmi vhodné, protože dětských knihám sluší spíše větší písmo. Důležité bylo také to, že na stránce nezaniklo, ale ani příliš nevyčnívalo. Působilo jako přirozená součást ilustrací. Knihu jsem sázela v programu InDesign CS6.

Jsem zvyklá se ve svých knihách držet symetrie, určím si rámeček a ten používám pro celou knihu. Zde to bylo ale jiné. Po konzultaci s paní Fišerovou jsem od symetrie úplně upustila a spíše jsem vsadila na cit a snažila se text na stránku umístit hravě a neočekávaně.

4) POPIS DÍLA, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA, PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Mou diplomovou prací je ilustrovaná pop-up kniha s názvem Malý myší příběh svázaná harmonikovou vazbou. Kniha má formát 270x220 mm, desky knihy jsou potaženy papírem. Ve hřbetu jsem se rozhodla knihu potáhnout také papírem, protože jsem si nebyla jistá, zda bych dokázala celé desky vylepit najednou v celé jejich šířce.

Kniha obsahuje 22 obrazových dvoustran s prostorovými a pohyblivými ilustracemi.

Hlavní postavou knihy je malá myška, která díky své zvědavosti zažije velké dobrodružství. Občas se dostane i do nebezpečí. Nakonec ale její cestování dobře dopadne a ona se zase o něco moudřejší vrátí do svého pelíšku v kořenech starého stromu.

Myšku jsem umístila i na obálku, na kterou jsem použila ilustrace z knihy. Název knihy je zde napsaný ručně a oproti myšce je značně větší. Chtěla jsem tím vlastně i trochu naznačit, že někdy i maličký tvor může zažít obrovské dobrodružství a mít velké sny.

Ráda pro své vyjadřování používám štětec. Stále mi klasické malířské postupy přijdou nenahraditelné, a když se během své tvorby neumažu mám pocit, jako bych nic neudělala. I proto jsem také zde pro své ilustrace zvolila techniku akvarelu.

Velkou a podstatnou část mé tvorby ale představovala práce s materiálem – tedy v tomto případě s papírem. Využívala jsem všechny možné způsoby, kterými lze s papírem pracovat. Řezala jsem a skládala, vyřezávala a vystříhovala, lepila. Všechno muselo být přesně vyměřeno do odpovídajících rozměrů a tvarů.

Vycházela jsem nejprve z principů obecně známých, ale postupně jsem začala tyto postupy modifikovat do svých vlastních představ a vytvářela vlastní variace. Každá technika má svá specifika a zákony, které by se neměly porušit. I zde jsou pravidla, bez kterých to nejde, a těmi jsou úhly. Všechno je zde od nich odvozeno, stačí trochu ujet a už vznikají nepřesnosti a s nimi i chyby.

Proto jsem zvyklá před lepením udělat takovou malou zkoušku pomocí lepenky, kterou si přichytím jednotlivé díly. Už několikrát mi tento test pomohl. Ale někdy ani tohle bohužel nepomůže. Párkrát se mi stalo, že i přes dvě nebo tři zkoušky jsem byla nucena přilepenou část strhnout a začít znovu. Takové situace jsou pak noční můrou, která se může kdykoli opakovat. Proto je opravdu lepší dát si tu práci, neunáhlit se a vše před pevným přilepením vyzkoušet.

Důležitou volbou byl také výběr papíru pro ilustrace. Většinou maluji na akvarelové papíry, ale pro jejich hrubou strukturu jsem tentokrát zvolila jiný druh, abych neměla takovou práci s retušováním. Jedná se o papír Art fabriano Disegno 5 přírodní bílý s 50% příměsí buničiny. Je velmi vhodný pro akvarel i vodovky a barvy na něm vypadají opravdu příjemně a živě. Má sice také viditelnou strukturu, ale ne tak výraznou.

Pro digitální tisk jsem zvolila jiný druh papíru. Jedná se o papír Flora Gardenia a pracovala jsem s gramáží 240g/m² a 130g/m². Původně jsem měla vybraný papír Rivers Tradition, ale při tiskových zkouškách se mi bohužel neosvědčil. Barva na něj nechytala tak dokonale, v tisku se objevovala světlá místočka. Musím přiznat, že se mi tato nedokonalost vlastně docela líbila a někdy působila dokonce velmi příjemně. Ve svých ilustracích ale používám hodně tmavých a plných ploch a to mě utvrdilo v přesvědčení, že v konečném výsledku by tohle prostě nefungovalo. Musela jsem tedy vymyslet náhradní řešení

a tím byl právě papír Flora, který jsem už znala a se kterým jsem měla už v minulosti možnost pracovat. Bohužel ani tady se to neobešlo bez problémů. I když tisk vyšel velmi pěkně, vzápětí se ukázalo, že s papírem si příliš nerozumí v případě, že se musí přehýbat a skládat. Nestávalo se mi to vždy, ale občas se tisk na přehybu trochu ošoupal. Jednotlivé ilustrace jsem pro tisk připravovala a upravovala v programu Adobe Photoshop. Z důvodu, že jsem se rozhodla nechávat bílé plochy na jednotlivých stránkách, bylo nutné všechny tyto „bílé“ plochy v počítači vyretušovat a odstranit, aby při tisku vyšly čistě bílé. Ilustrace jsem skenovala na školním skeneru pro formát A3, abych nemusela jednotlivé ilustrace poté skládat dohromady. Skenovala jsem na 400 dpi. Víím, že pro kvalitní tisk stačí skenovat na 300 dpi, ale jsem takto zvyklá.

Nejvíce problematická byla samotná úprava ilustrací. Když už jsem měla vše upravené, vyretušované a připravené k tisku, ukázalo se, že barvy skenů vůbec neodpovídají charakteru mých ilustrací. Vše vycházelo příliš tmavé, temné a jakoby úplně bez života, mrtvé. Původní veselost byla úplně pryč.

Tak jsem tedy musela začít od znovu. Bylo potřeba každou jednotlivou ilustraci upravit ve Photoshopu tak, aby se alespoň trochu blížila původním ilustracím. Barvy jsem upravovala v křivkách, a jak se ukázalo při dalším tisku, barvy vyšly dobře. Už to bylo o něčem jiném. Samozřejmě nevyšly dobře všechny, bylo potřeba některé části ještě barevně doladit a nechat vytisknout znovu, ale už jsem se alespoň dostala na správnou cestu.

Celá kniha je tištěna digitálním tiskem a je svázaná harmonikovou vazbou, kterou používám na každou svoji knihu. Umožňuje mi to nedělat si starosti s pořadím stránek, protože tady jsou základem dvoustránky přichycené k sobě.

Kniha je do desek pevně zavěšena, protože vzhledem k velkému počtu stránek jsem měla obavu, aby se jen volně zavěšený blok v deskách při manipulaci s knihou nepoškodil.

Všech 24 stran je k sobě ve hřbetu přichyceno proužky papíru, které umožňují snadné prohlížení a zároveň zabraňují rozpadnutí bloku. Před pevným zavěšením do desek jsem hřbet ještě zpevnila dvěma proužky gázy, aby blok držel tvar a umožnil mi tak snadnější manipulaci při jeho zavěšování do desek. Také předsádky jsem na jedné straně u přehybu zpevnila silnějšími proužky papíru. Chtěla jsem mít jistotu, že blok knihy se v deskách udrží a nedojde k poškození v místech, kde je kniha nejvíce namáhána.

Svou diplomovou prací jsem chtěla přispět do odvětví knižní tvorby, které u nás není tak rozšířené jako v zahraničí. Myslím, že prostorové knihy mají u dětí budoucnost, protože jim otevírají, díky své prostorovosti, třetí rozměr a dodávají tak knize další možnosti jak pracovat s příběhem. Zábavnou formou spojuje ilustrace s prostorem a pohybem a dítě se tak nejen učí, ale má možnost si zároveň i hrát a objevovat.

Takovou knihu jsem se také chtěla pokusit vytvořit. Můj příběh je sice jednoduchý, ale o složitost mi nešlo. Chtěla jsem ukázat, že možnosti prostorových prvků a prostorových knih jsou opravdu bohaté.

Jestli má moje práce pro daný obor nějaký význam zatím nemohu posoudit, pro mě to byla ale neuvěřitelná zkušenost. S každou knihou se učím něco nového. Tato práce mě posunula zase o pěkný kus dopředu a ukázala mi další cestu pro moji knižní tvorbu. Mohu jen doufat, že má kniha zaujme i čtenáře.

5) SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

5.a) Knižní a periodická literatura

1. BARBER, John. Míchání barev: přehledné návody, jak míchat akrylové, olejové a vodové barvy. Praha: Slovart, 2012. 192 s. ISBN 978-80-7391-660-2.

2. BROŽKOVÁ, Ivana. Dobrodružství barvy. Praha, Státní pedagogické nakladatelství, 1983.

3. Wigan, Mark. Vizuální myšlení. Brno: Computer Press, 2010. ISBN 978-80-251-2970-8.

4. BLAŽEK, F., KOČIČKA, P. Praktická typografie. Brno: Computer Press, 2007. ISBN 80-7226-385-4.

5. BIRMINGHAM, Duncan. Pop-up! A Manual of Paper Mechanisms. St. Albans: Tarquin, 1997. ISBN 18-99618-09-5.

6. DE SAINTE-EXUPÉRY, Antoine. Malý princ. Velká obrazová kniha. Praha: Albatros, 2013. ISBN 978-80-00-03156-9.

7. BRANALD, A., REXA, D., VRKLJAN KUBAŠTOVÁ D. Utajený kouzelník Vojtěch Kubašta. 1. vyd. Praha: Gallery, 2006. 88 s. ISBN 80-86990-09-5.

8. ŠŤOVÍČEK, Vratislav. Každý večer s pohádkou. Praha: Aventinum, 1993. 240 s. ISBN 80-7151-132-3.

9. KUBAŠTA, Vojtěch. O Červené karkulce. 1. vyd. Praha: Artia, 1957. 18 s.

5.b) Internetové zdroje

1. FENCL, Ivo. Stoletý Vojtěch Kubašta. Světový ilustrátor Pop-up books v Česku skoro neznámý. [online]. Dostupné z :

<https://www.citarny.cz/index.php/knihy-lide/autori-a-knihy/ilustratori-a-knihy/2919-kubasta-zivot-a-dilo-pop-up-books>

2. MATYÁŠOVÁ, Judita. Zapomenutý výtvarník Vojtěch Kubašta pracoval i pro Walta Disneyho. [online]. Dostupné z:

http://www.lidovky.cz/zapomenuty-vytvarnik-vojtech-kubasta-pracoval-i-pro-walta-disneyho-1g9-/lide.aspx?c=A140531_215141_lide_ele

3. Pop-up book [online]. Dostupné z:

https://en.wikipedia.org/wiki/Pop-up_book

4. SVOBODOVÁ, Eliška. Pop-up papírová dobrodružství ve třetím rozměru. [online] Dostupné z:

<https://www.materialtimes.com/vsimame-si/pop-up-papirova-dobrodruzstvi-ve-tretim-rozmeru.html>

6) RESUMÉ

As a theme of my diploma thesis I chose the theme of illustrated pop-up book. I decided for this topic because I am interested in this type of books very much.

My book tells a story about a way. The main character is a small mouse. She is very curious. One day she catches a sight in a distance something shining and her curiosity leads her on the way full of unexpected meetings and adventures.

The book is full of coloured illustrations which I created by water – colour technique. I directed to use merry lively colours, because this book is determined for children. A dominant colour is green, as I chose, because this story takes place outside.

This colour is repeated on pages of the whole book in various shades. I tried very much not to repeat the same colours on separate and to make a pleasant harmony – all colours together.

The book contains 22 double pages where mainly outside world is dominated. The mouse is small animal, so that I could allow to make everything larger. It looks like the seeing by mouse's eyes.

The pages with illustrations are completed with a part of text which does not appear on all double pages. I decided to let some pages without text, to be able to make more spacious illustrations. Separated double pages are solved with help of spatial illustrations with a few movable elements, which attracts all readers to a story.

My aim was to make an entertaining double pages with a moment of surprising. That is why I tried to use diverse spatial and movable method of solution.

This pop up book allows me to take illustration on other way. I had to

try to get into it a space, a movement and to bring illustration to the third dimension. In this way is made another value of book, because moments of interaction can get into it and especially children will appreciate it.

7) SEZNAM PŘÍLOH

a) Mé dosavadní dílo v kontextu specializace

Příloha 1

Autorská kniha Květomluva, klauzurní práce, 2015, vlastní foto

Příloha 2

Prostorová kniha Obrázky domova, klauzurní práce, 2015, vlastní foto

Příloha 3

Autorská kniha Rýmovánky, klauzurní práce, 2016, vlastní foto

Příloha 4

Dětská kniha Kuřátko a obilí, 2015, vlastní foto

b) Inspirační zdroje

Příloha 5

Bernard Duisit a studio Gerarda Lo Monaco, Malý princ - Velká obrazová kniha, 2010

Příloha 6

Megumi Kajiwara a Tathuhiko Nijima, Motion Silhouette, 2014

Příloha 7

Louise Rowe, Red Riding Hood: A Pop-up Book, 2009

Příloha 8

Marion Bataille, ABC3D, 2008

c) Tvorba finální podoby knihy

Příloha 9

Tvorba hrubých maket, 2017, vlastní foto

Příloha 10

Barevné makety, 2017, vlastní foto

Příloha 11

Ukázka originálních kreseb, 2017, vlastní foto

Příloha 12

Jednotlivé komponenty z tisku, 2017, vlastní foto

Příloha 13

Lepení jednotlivých komponent do finální podoby, 2017, vlastní foto

Příloha 14

Ukázka finální podoby knihy, 2017, vlastní foto

Příloha 15

Ukázky finálních dvoustran, 2017, vlastní foto

Příloha 1 - Autorská kniha Květomluva, klauzurní práce, 2015

Vlastní foto

Příloha 2 - Prostorová kniha Obrázky domova, klauzurní práce, 2015

Vlastní foto

Příloha 3 - Autorská kniha Rýmovánky, klauzurní práce, 2016

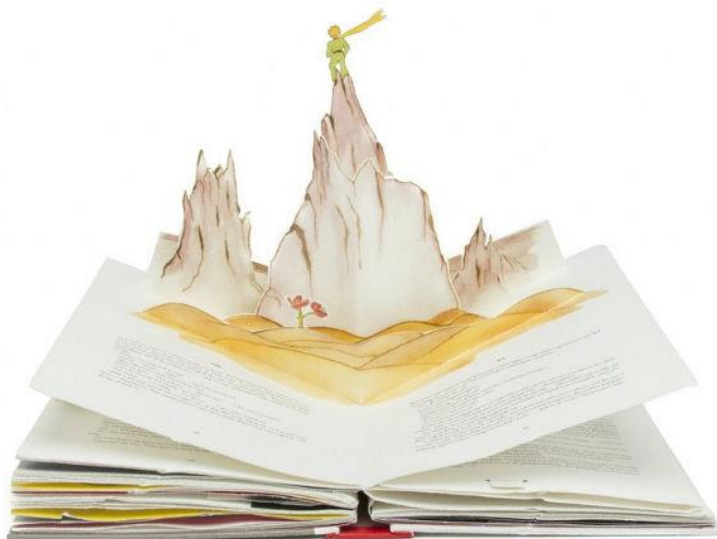
Vlastní foto

Příloha 4 - Dětská kniha Kuřátko a obilí, 2015

Vlastní foto

Příloha 5 - Bernard Duisit a studio Gerarda Lo Monaco, Malý princ -
Velká obrazová kniha, 2010

Zdroj: <https://www.materialtimes.com/vsimame-si/pop-up-papirova-dobrodruzstvi-ve-tretim-rozmeru.html>

Příloha 6 - Megumi Kajiwara a Tathuhiko Nijima, Motion Silhouette

Zdroj: <http://www.fubiz.net/en/2014/07/17/motion-silhouette-interactive-book/>

Příloha 7 - Louise Rowe, Red Riding Hood: A Pop-up Book, 2009

Zdroj: <http://louiserowe.co.uk/redridinghood.html#>

Příloha 8 - Marion Bataille, ABC3D, 2008

Zdroj: <http://kinderbooks.net/shop/2nd-grade/abc3d/>

Příloha 9 - Tvorba hrubých maket, 2017

Vlastní foto

Příloha 10 - Barevné makety, 2017

Vlastní foto

Příloha 11 - Ukázka originálních kreseb, 2017

Vlastní foto

Příloha 12 - Jednotlivé komponenty z tisku, 2017

Vlastní foto

Příloha 13 - Lepení jednotlivých komponent do finální podoby, 2017

Vlastní foto

Příloha 14 - Ukázka finální podoby knihy, 2017

Vlastní foto

Příloha 15 - Ukázky finálních dvoustran, 2017

Vlastní foto

Vlastní foto

Vlastní foto

Vlastní foto

Vlastní foto